

zép kori és újkori átalakításait sikerült meghatározni. Az alsó várból a falsorosba vetető kapu helyét is nagy valószínűséggel azonosítottuk, elkülönítve annak eredetileg szabadon álló falát az újkorban a terület feltöltése után hozzáépített falalapozásoktól.

LÁSZLÓ CSABA – RÁCZ MIKLÓS

110. Csér határa

(Győr-Moson-Sopron megye) Ó, Rő, Kk, Kú

2005. március 23-án helyszíni szemlét végeztem régészeti hatástanulmány készítéséhez. A tervezett regionális hulladéklerakó területén és a környékén erdőtelepítésre kijelölt területen régészeti lelet nem került elő. Az említett terület a községtől Ny-ra húzódó dombvonulat gerincén és annak D-i, valamint lejtős K-i részén helyezkedik el.

Kiskerek: A Kócsod-patak mentén hosszan elnyúló foltban jobbra erősen lepusztult, jellegtelen római kori és őskori oldaltöredéket találtam. A lelőhely a patak árteréből alig kiemelkedő térszínen helyezkedik el.

Kócsod: A községtől K-re, közvetlenül a település szélén, a Kócsod-patak Ny-i oldalán emelkedő dombháton nagyszámú újkori cseréptöredék között késő középkori és kora újkori edénytöredékek is kerültek elő. A leletek a domb magasabb részén koncentráálódtak, közel a településhez.

TAKÁCS KÁROLY

111. Dalmand, sánc

(Tolna megye) Kő

2005. május 2-án terepbejárással ellenőriztem a mezőváros K-i kiterjedését. A szántásban jól látható volt, hogy a lelőhely nem közvetlenül a pataknál indul, hanem a domb magasabb részein. A templom törmeléke most még jobban szét volt szántva, mint a korábbi bejárásoknál.

MIKLÓS ZSUZSA

112. Damak, Ürgés-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk

2005. augusztus 26-án terepbejárást végeztünk Lak és Damak határában. Damak határában, a Damak-Edelény út DK-i oldalán, a Damaki-patak két oldalán, közvetlenül a patakparton, a patakhoz lefutó dombok lábánál a patak mentén, mintegy 100 m hosszúságban, a szántásban 15–16. századi kerámiaanyagot találtunk, igen nagy felszíni leletsűrűségben. A lelőhely a középkori Sáp falu lehet. Teljes kiterjedését nem sikerült meghatározni, É-i irányban feltehetően a nem szántott területen is folytatódik.

Munkatársak: Bodnár Tamás és Laki-Lukács László.

PUSZTAI TAMÁS

113. Debercsény, Bejövő út

(Nógrád megye) Á

2005. áprilisában régészeti hatástanulmány kapcsán a község bel- és külterületén szemlét tartottunk. A Bejövő út

Ny-i oldalában az egyik telken (Hrsz.: 88/1) földmunkák során egy Árpád-kori objektumot bolygattak meg.

Április 28-án és május 11-én leletmentő ásatást végeztünk a lelőhelyen. A telken épülő ház alapjainak kiásásakor egy Árpád-kori kemencét vágta ketté. A kemence boltozata részben jó megtartású volt, 3–4 cm vastagon kiégett. A kemence jól tapasztott sütőfelülete fölött három betöltési réteget figyeltünk meg. A platni tapasztásából 13–14. századi kerámia-töredékek kerültek elő, több perem- valamint egy fenékbélyeges aljtöredék. A kemence Ny-i oldalát későbbi beásások bolygatták meg.

Munkatársak: Bácsmezi Gábor, Nicklas Larsson régészek.

MAJCHER TAMÁS

114. Debrecen, Bellegelő, Kondoros-part

(Hajdú-Bihar megye) U, B, Á

A lelőhely Debrecen Mikepércessel szomszédos, Ny-i határában, a Bellegelő nevű határrészben, a Kondoros Ny-i partján, a Miklósi-tanyától D-re kb. 300 m-re elterülő dombokon található; kb. 800–900 m hosszán, ÉK-DNy-i irányban húzódik végig a patak partján.

2005. június 1-jén Bálint Marianna és Aranyos Annamária a KÖH regionális irodájának régészei hatósági szemle során 3 háromszög átmetszetű, lekerekített végű, girlandízes bronz karperecet (melyek közül 1 teljesen ép, kettőnek az egyik vége letört), 2 felvarrható töredékes bronzpitykét és egy lemezből készült bronz Noppenring töredékeit találtak egy ökölnyi méretű földrögben. (Lásd az illusztrációt a 224. oldalon!) Párhuzamaik alapján a bronzokat egyértelműen a halomsíros kultúrához köthetjük, vagyis a késő bronzkor I. időszakára (Reinecke Bz B2–C) keltezhetjük. A lelőhelyen 2005. július 1-jén újabb szemlét végeztünk. A szemle során azt próbáltuk meg eldönteni, hogy a késő bronzkor eleji (Forró-horizont, Mozsolics B IVa) depo-lelethez, vagy pedig egy halomsíros temetőhöz tartozhattak-e a bronzok. A szemle során újabb, a halomsíros időszakra tehető bronztárgyat nem találtunk, viszont számos a korszakra jellemző kerámia-töredék került elő. A helyszíni megfigyelések alapján a depo-lelet valószínűsége kicsi, inkább egy halomsíros temető léte utalhatnak a jellegzetes bronztárgyak. A késő bronzkori kerámia-töredékek mellett neolitik cserepek is előkerültek, melyek településre utalhatnak. A lelőhely déli részén lévő dombon Árpád-kori településre utaló kerámia-töredékeket (cserépbográcsperemek) is gyűjtöttünk.

A négy dombra kiterjedő lelőhelytől D-re, a nagy lelőhelytől egy mélyen fekvő területtel elhatárolt, kb. 100 m-re lévő kisebb dombon Aranyos Annamária a felszínen neolitik kerámia-töredékeket gyűjtött, melyek vagy a fent említett lelőhely folytatását, vagy egy újabb lelőhelyet jeleznek. Ez a lelőhely a Lakatos-tanyától K-re kb. 400 m-re található.

A bronz ékszereket László Attila fémrestaurátor konzerválta.

DANI JÁNOS